

VÝROČNÍ ZPRÁVA

Ekologické centrum Most pro Krušnohoří

2019

Obsah

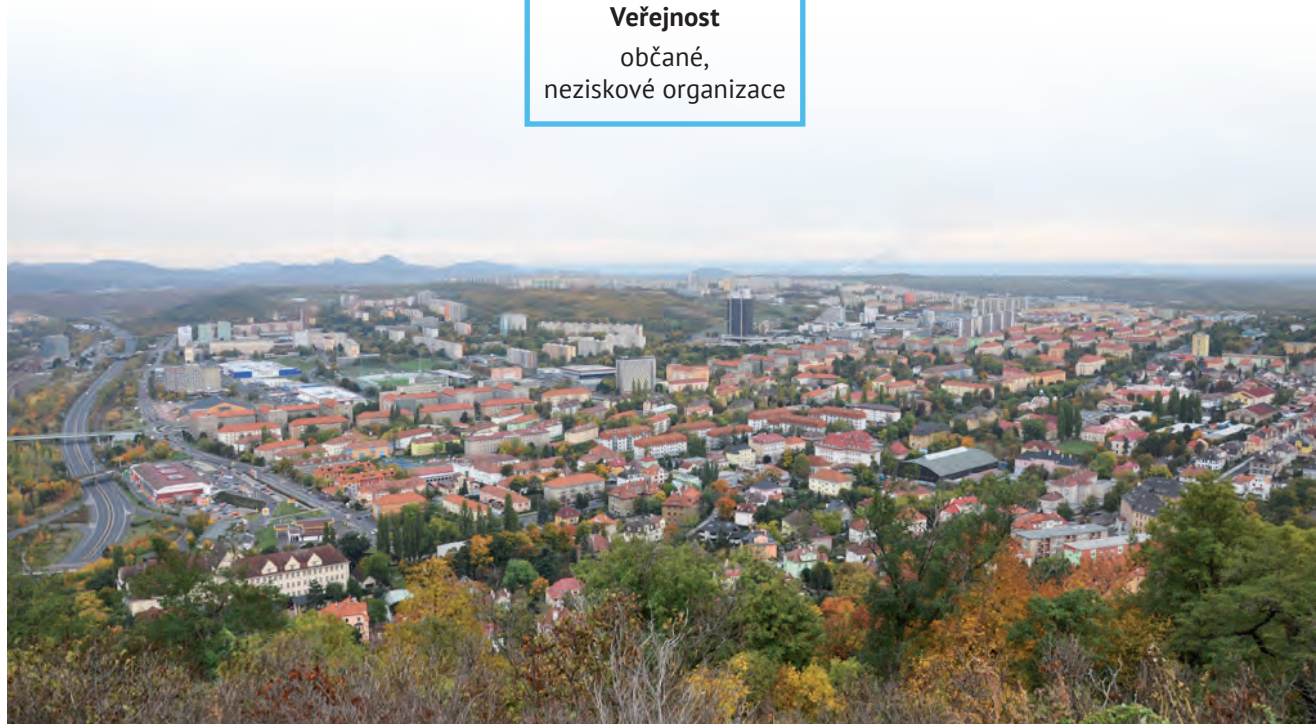
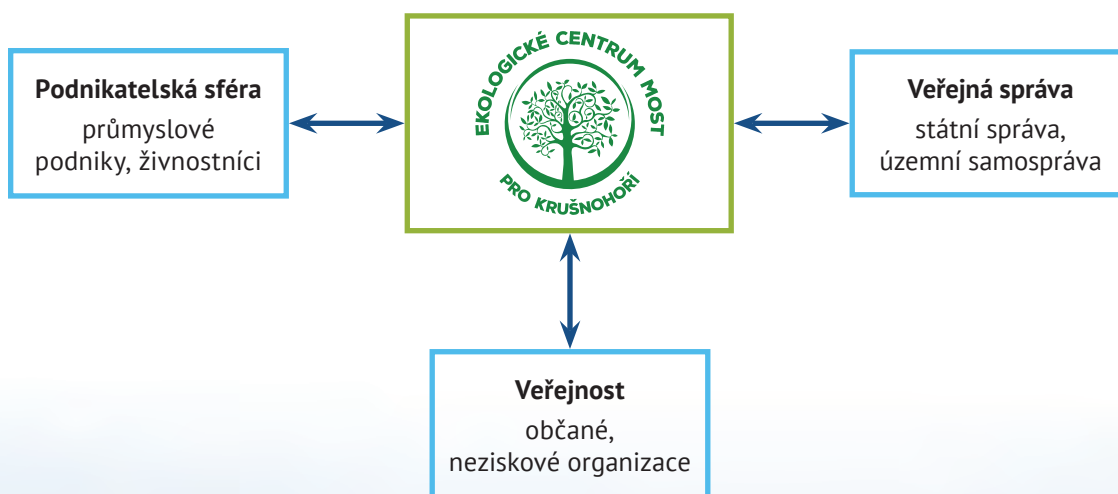
1	Poslání Ekologického centra Most pro Krušnohoří	4
2	Místo působení	5
3	Hlavní činnosti	5
4	Osvětová činnost	9
5	Ekoporadenská činnost	19
6	Partnerství a spolupráce s organizacemi	22
7	Hospodaření v roce 2019	23
8	Poděkování	26

Ekologické centrum Most pro Krušnohoří (dále jen ECM) je odborným útvarem Výzkumného ústavu pro hnědé uhlí a.s. v Mostě. Od 3. července 2000 funguje jako veřejné informační středisko o životním prostředí. Dne 2. října 2006 rozšířilo svoji působnost do Středočeského kraje založením Ekologického centra Kralupy n/Vltavou.

Posláním ECM je:

- zajišťovat aktivní přístup k informacím o životním prostředí pro veřejnost,
- vytvářet platformu pro výměnu názorů a odbourávat pomyslné komunikační bariéry mezi veřejností, orgány veřejné správy a průmyslovými podniky v problematice ochrany životního prostředí,
- napomáhat přenosu informací v případě mimořádných situací majících charakter ekologických škod a havárií,
- přispívat vlastními projekty k rozšíření nabídky environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty,
- poskytovat dostupné bezplatné poradenství v oblasti komunální ochrany životního prostředí a ekospotřebitelství pro širokou veřejnost,
- podílet se na řešení přeshraničních problémů v rámci Euroregionu Krušnohoří/Erzgebirge.

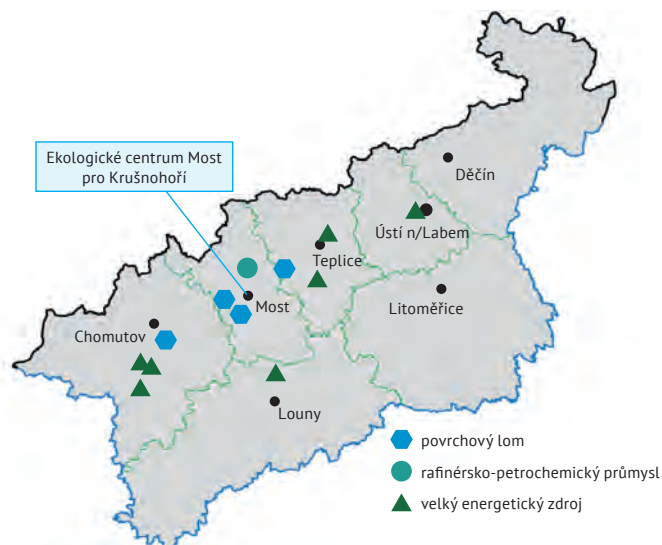
ECM by mělo být a také je příkladem otevřené komunikace mezi průmyslovými podniky, veřejnou správou a veřejností, včetně sdělovacích prostředků a nevládních organizací.

2 Místo působení

ECM sídlí v budově Výzkumného ústavu pro hnědé uhlí a.s. v Mostě. V oblasti jeho působení se nachází 7 velkých energetických zdrojů, rafinérsko-petrochemický průmysl a 4 povrchové lomy hnědého uhlí.

Proto se ECM svými aktivitami zaměřuje zejména na problematiku monitoringu a ochrany životního prostředí, především ovzduší, v této oblasti. V regionu došlo díky novým technologiím spalování uhlí a odsíření spalin k významnému zlepšení stavu ovzduší, ale přesto region stále patří mezi významně imisně zatížené regiony České republiky.

3 Hlavní činnosti

3.1 Monitoring kvality ovzduší

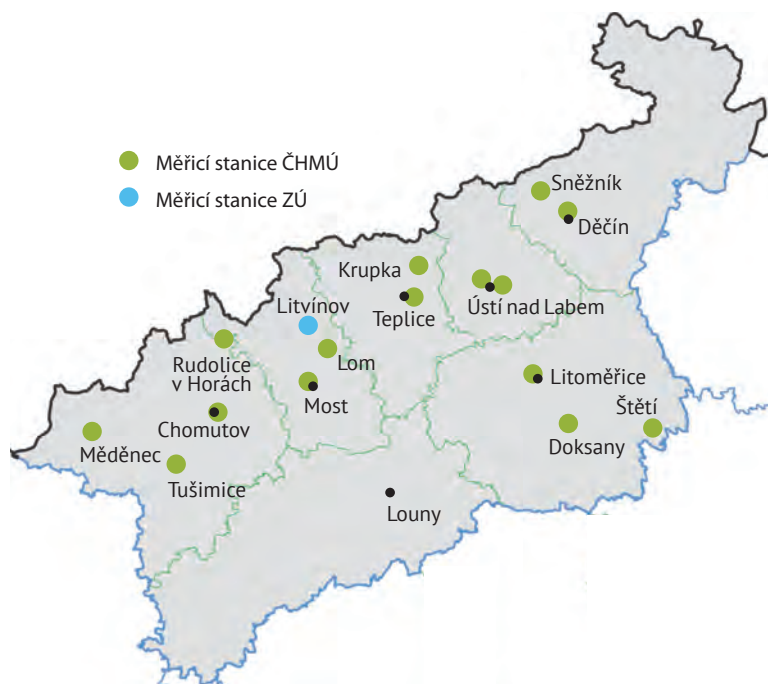
Mezi hlavní činnosti ECM patří sledování aktuální imisní situace. Od roku 2000 má ECM online přístup k měřicím stanicím v regionech Most, Chomutov a Teplice, postupem let se rozšířil přístup o další regiony. Aktuálně ECM monitoruje stav ovzduší v pravidelných intervalech z **16 měřicích stanic v Ústeckém kraji**.

Měřicí stanice:

- měřicí stanice v regionech Most, Chomutov, Teplice, Litoměřice, Děčín a Ústí nad Labem.

Provozovatelé měřicích stanic a současně poskytovatelé dat jsou:

- Český hydrometeorologický ústav v Ústí nad Labem (ČHMÚ),
- Zdravotní ústav se sídlem v Ústí nad Labem (ZÚ).

Sledované veličiny:

- SO_2 , NO_2 , NO , NO_x , H_2S , O_3 , PM_{10} , $\text{PM}_{2,5}$, směr a rychlost větru, rozptylové podmínky, biometeorologická předpověď.

Četnost stahování dat:

- Od roku 2014 je využíván software MicroSKO, pomocí kterého je zajištěno nepřetržité stahování dat, z něhož jsou automaticky generovány grafické výstupy pro webové stránky ECM. Grafy zobrazují aktuální hodinové koncentrace škodlivin v ovzduší a jejich vývoj za posledních 24 hodin. Zobrazování grafů je nezávislé na provozu ECM, čímž je veřejnosti umožněn přístup k aktuálním informacím o stavu ovzduší v období svátků a víkendů, tedy po celý kalendářní rok.

Výstupy ze zpracování dat:

- průměrné hodinové koncentrace škodlivin v ovzduší jsou publikovány v grafické podobě na webových stránkách ECM,
- průměrné denní koncentrace škodlivin v ovzduší v tabulkové podobě jsou zasílány místním samosprávám a dotčeným organizacím,
- měsíční a roční zprávy o kvalitě ovzduší, rozptylových podmínkách atd., včetně komentářů jsou publikovány na webových stránkách ECM.

Indexy kvality ovzduší

Vedle uveřejnění imisní situace v grafické podobě na webové stránce ECM jsou aktuální hodnoty znečištění ovzduší současně prezentovány formou tzv. indexů kvality ovzduší, které jsou pro veřejnost snadno pochopitelné. Jednotlivé indexy jsou barevně a zároveň numericky rozlišeny (1 – 6: kvalita ovzduší velmi dobrá až velmi špatná). Z důvodu přesnějšího posuzování aktuálního stavu kvality ovzduší a zdravotních dopadů s ním souvisejících, změnil Český hydrometeorologický ústav od 18. 11. 2019 výpočet indexu kvality ovzduší.

Informace o aktuální imisní situaci jsou poskytovány především telefonicky; k dispozici je **bezplatná linka - Zelený telefon 800 195 342**. O aktuálním stavu ovzduší se nejčastěji informují mateřské a základní školy nebo občané. Mimo informace o stavu ovzduší dostává veřejnost i doporučení pro rizikové skupiny v případě zvýšení koncentrace škodlivin.

Vyhlášení/odvolání smogové situace

V případě vyhlášení smogové situace, tzn. při překročení zvláštních informativních, regulačních nebo varovných prahových hodnot pro znečišťující látky oxid siřičitý (SO_2), oxid dusičitý (NO_2), částice (PM_{10}) a ozon (O_3) je informace o vyhlášení zveřejněna na webových stránkách ECM a operativně jsou informována média, dispečinky těžebních společností a odbory životního prostředí statutárního města Mostu, Litvínova, Krupky a Teplic, průmyslové podniky a také veřejnost, která projeví zájem být informována.

Ve snaze zajistit operativní informovanost veřejnosti využívá ECM od roku 2017 službu **SMS InfoKanal**, která umožňuje zasílání informací o vyhlášení či odvolání smogových situací na zaregistrovaná čísla mobilních telefonů v krátkých textových zprávách (SMS). **Služba je pro veřejnost zdarma**. Ke dni 31. 12. 2019 bylo **registrováno celkem 100 žadatelů**, kteří si přejí být informováni o vyhlášení či odvolání smogových situací. Nejvíce žadatelů je z lokality Most (78), Teplice (17), dále pak z Chomutova a Loun.

Na webových stránkách ECM je umístěn přehled vyhlášených a ukončených smogových situací za období 2011–2019. V roce 2019 byly vyhlášeny v Ústeckém kraji dvě smogové situace, obě se týkaly zvýšených hodnot O_3 .

3.2 Monitoring vodních toků

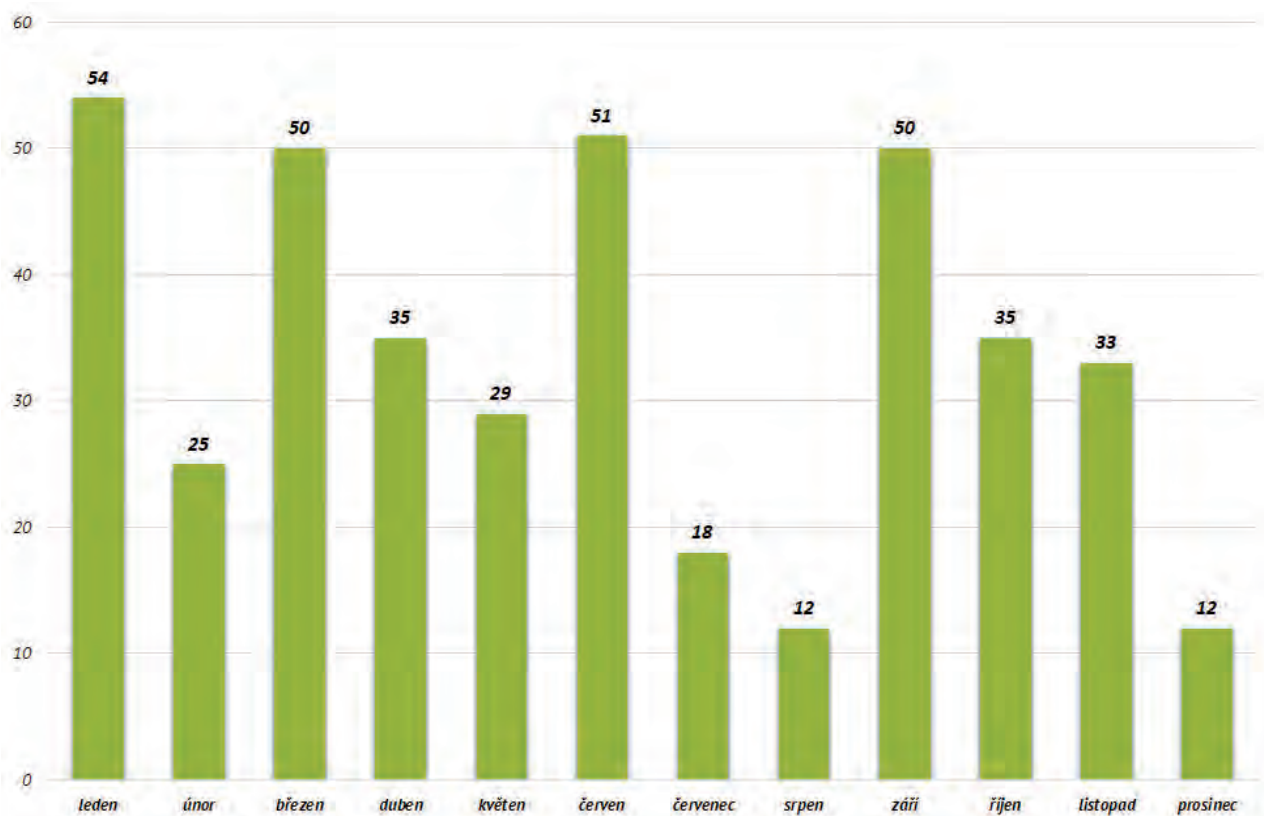
ECM ve spolupráci se státním podnikem Povodí Ohře od roku 2000 monitoruje kvalitu vodních toků na Mostecku. Získaná data jsou zpracována do grafických výstupů. ECM také stahuje data o průtocích a srážkách na pěti vybraných profilech. Data jakosti vody v podobě grafů jsou průběžně umisťována na webu ECM.

Každý rok ECM zpracovává a zveřejňuje na svých webových stránkách Zprávu o jakosti vodních toků, která je zpracována na základě dat ze sledovaných profilů, předaných na základě dohody s Povodí Ohře, státní podnik.

3.3 Komunikace s průmyslem

ECM komunikuje s dispečinky průmyslových podniků a zpřístupňuje informace o nestandardních událostech v průmyslových podnicích nejširší veřejnosti bezprostředně operativně poté, co obdrží informaci od dispečinků průmyslových podniků. Informace jsou ihned uveřejněny na webových stránkách ECM a slouží eko-poradcům jako jeden z podkladů pro informování obyvatel, případně při řešení stížností. Bezprostředně po příjmu nové zprávy z průmyslového podniku je informace přeložena do německého jazyka, odeslána e-mailem na Saské ministerstvo životního prostředí a umístěna v české i německé sekci webových stránek ECM. ECM tak zastává významnou roli v přeshraničním informování o životním prostředí.

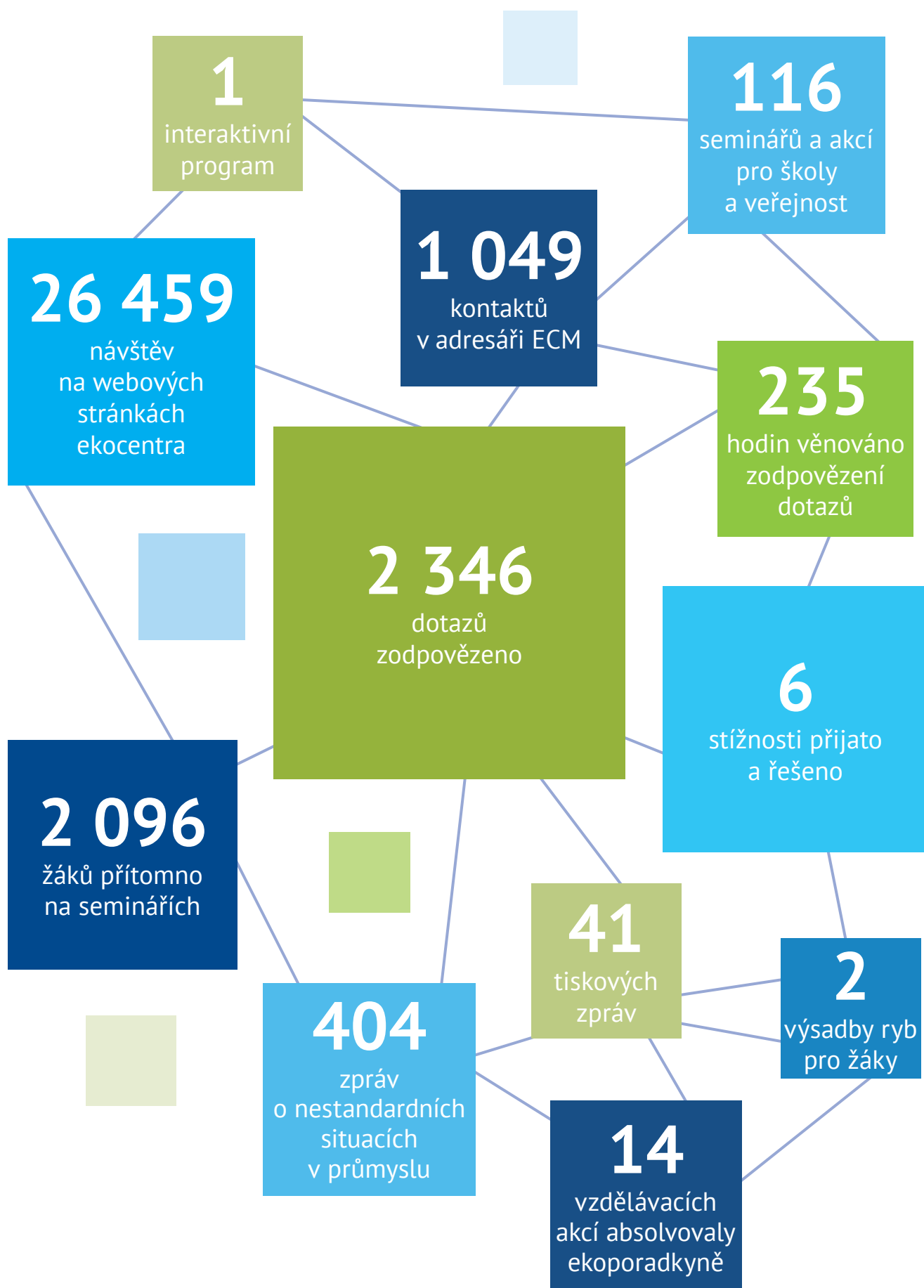
V roce 2019 ECM informovalo veřejnost celkem o 404 nestandardních situacích. Od roku 2000 přijalo ECM celkem 5 791 hlášení o nestandardních situacích.

▲ Přehled počtu hlášení o nestandardních situacích přijatých v průběhu roku 2019.

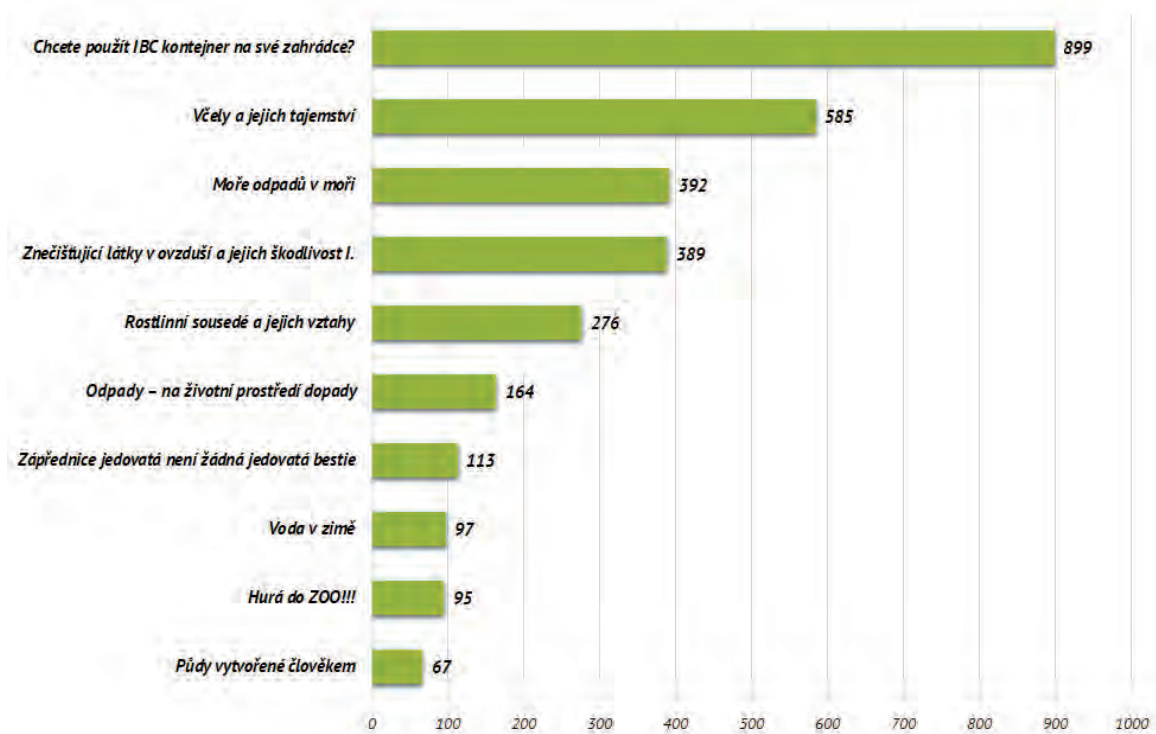
Rok 2019 v číslech

4.1 Tiskové zprávy

ECM v průběhu roku vydalo a umístilo na webové stránky celkem **41 tiskových zpráv**. Tiskové zprávy a články jsou zároveň rozesílány médiím, obcím, městům, školám, školkám, EVVO koordinátorům i zájemcům z řad veřejnosti Ústeckého kraje. V adresáři ECM pro rozesílání tiskových zpráv je celkem **1 049 kontaktů**. Mezi hlavní témata tiskových zpráv a článků, vydaných v roce 2019, patřily především informace o ekospotřebitelství fauně a odpadech - viz následující graf.

Komunikace s médii je nezbytnou součástí práce ECM a probíhá nejen pravidelným zasíláním zpráv či aktuálních témat, ale také ze strany médií, která oslovují ECM s žádostmi o stanoviska či vysvětlení.

4.2 EkoZpravodaj

EkoZpravodaj ECM je vydáván 1x za čtvrtletí a je distribuován elektronickou formou. EkoZpravodaj přináší přehled nejzajímavějších tiskových zpráv ECM, aktualit, nejčastější dotazy z ekoporadenské linky, informace o znečištění ovzduší, dění v průmyslu a v ECM nebo přehled zajímavých akcí v regionu apod. EkoZpravodaj byl stejně jako tiskové zprávy rozeslán médiím, krajskému úřadu, obcím, městům, školám, školkám, EVVO koordinátorům i zájemcům z řad veřejnosti na Mostecku, Lounsku, Teplicku, Chomutovsku, Ústecku.

4.3 Výukové programy

Vzdělávací programy ECM jsou zaměřené na ekologii a životní prostředí: ovzduší, vodu, faunu a floru, recyklaci nebo těžbu nerostů a rekultivaci krajiny.

V nabídce výukových programů ECM jsou aktuálně zařazeny tyto semináře:

- O odpadech s nejmenšími,
- Jak si žije strom,
- Staň se farmářem,
- Co dýcháme,
- Těžba a rekultivace,
- Doprava a životní prostředí,
- Cesta potravin,
- Jak se stát Ekohrdinou.

Mimo svou stálou nabídku je ECM schopno zpracovat výukový program či seminář na jakékoli téma životního prostředí a pro jakoukoli věkovou kategorii, přímo na míru dle požadavků objednavatele.

4.4 Semináře

Jedním z poslání ECM je environmentální vzdělávání v oblasti ochrany životního prostředí.

ECM realizovalo celkem **107 seminářů** na téma odpady, ovzduší, těžba a rekultivace krajiny, kterých se účastnilo **celkem 2 096 žáků**. Dále ekocentrum uspořádalo **6 osvětových akcí pro 116 žáků a studentů a 2 výsadby ryb** pro žáky I. stupně základních škol. Pro cca 200-300 účastníků Zaměstnaneckého dne společnosti UNIPET-ROL připravilo ECM ekologický program.

Jak konkrétně osvětová činnost probíhala, můžete shlédnout na následujících stránkách.

4.4.1 Semináře pro nejmenší

Co vůbec vědí děti v mateřských školách o odpadech, zvládnou už odpad správně vytřídit? Na tyto a další otázky měly odpovědět zábavně-naučné semináře, které v průběhu března a dubna realizovalo mostecké ekocentrum. **Za finanční podpory statutárního města Most proběhlo celkem 10 seminářů, kterých se zúčastnilo 196 dětí.** V průběhu seminářů lektorky vysvětlily dětem princip třídění – tzn. do kterého kontejneru patří jaký odpad. Děti se v průběhu aktivit samy aktivně zapojovaly, připraveny byly i pracovní listy, které si zkusily vyplnit, veškeré otázky měly za cíl shrnout to, co se právě naučily. Další aktivitou bylo reálné třídění odpadu formou hry a nechyběla ani kreativní část - vyrábění zvířátek z odpadového materiálu. Pomocí této aktivity lektorky dětem demonstrovaly znovuvyužití odpadu, který by jinak skončil v koši.

4.4.2 Výsadby ryb do řeky Bíliny

Dne 12. 4. vypustily děti ze 14. ZŠ v Mostě do řeky Bíliny 300 kilogramů nových ryb. V pátek 1. 11. vypustily, ve Stadicích, děti ze ZŠ Karla IV z Ústí nad Labem-Střekova do řeky Bíliny přes 300 kilogramů nových ryb. Obě výsadby ryb financovala společnost **UNIPETROL RPA, s.r.o.** za spolupráce se Severočeským územním svazem Českého rybářského svazu. Na obou akcích nechybělo ani ECM, které pro děti připravilo zajímavé aktivity a soutěže.

Děti si nejprve vyslechly informace o chovu a životě ryb, které měly být vypuštěny do řeky Bíliny od zástupců Českého rybářského svazu, poté si v připravených kádích ryby prohlédly, chytily a samy vypustily do řeky Bíliny. ECM připravilo pro děti několik stanovišť. U soutěže s lodičkami mohly vyzkoušet svoji rychlost. Dalším úkolem byla hra na poznávání druhů ryb, které se v řece Bílině vyskytují. U stanoviště s kvízovým testem musely správně zodpovědět všechny otázky týkající se života ryb.

4.4.3 Semináře v Oseku

V průběhu měsíce dubna vyrazily lektorky ekocentra do Základní školy Osek. Pro tamější žáky si připravily **celkem 18 seminářů** – osvědčený seminář „Těžba a rekultivace“ pro žáky II. stupně a zbrusu nový seminář „Odpady a jejich dopady“ pro mladší žáky na I. stupni.

Stejně jako je široká škála lidských činností, je také mnoho různých druhů odpadů. Od těch, které se v přírodních podmínkách samy rozloží až po takové, které mohou výrazně poškodit zdraví lidí a zvířat nebo nenávratně zničit životní prostředí. Proto byl sestaven seminář „Odpady a jejich dopady“, aby se do povědomí žáků mateřských a základních škol dostaly informace o jednotlivých druzích odpadů, jak se s odpady nakládá a také samozřejmě jak odpady správně třídit. **Semináře byly finančně podpořeny městem Osek a zúčastnilo se jich 348 žáků.**

4.4.4 Kdo se s námi vydal „Za uhlím a permoníky“?

Ekologické centrum Most ve spolupráci s **Vršanskou uhelnou a.s.** a **Podkrušnohorských technickým muzeem** připravilo, v roce 2019 novinku v podobě zábavně-naučné stezky s názvem „Za uhlím a permoníky“. V průběhu května uspořádalo ekocentrum **4 akce, kterých se zúčastnilo celkem 80 žáků.**

První akce se zúčastnili žáci 3. C z 10. ZŠ Most. V areálu byli žáci přivítáni kolektivem ekocentra a průvodci muzea. Poté byla zahájena prohlídka. Žáci si během ní mohli osahat a na vlastní kůži vyzkoušet práci horníka, postupně navštívili šatnu horníků, tzv. lampárnu a podívali se i k unikátnímu parnímu těžnímu stroji, který dopravoval uhlí a horníky z dolu a do dolu.

Následně žáci shlédli uměle, ale věrně vybudovanou a vybavenou štolu. Dozvěděli se něco málo o tzv. komorování, stěnování, zažili odstřel a také slyšeli na vlastní uši velký hluk, ve kterém horníci denně pracovali.

Po prohlídce prostor muzea už na žáky čekala stezka plná zajímavých úkolů s tematikou uhlí, kterou připravilo ekocentrum. Jedním z prvních úkolů byl kvíz s otázkami, kde si děti prozkoušely znalost základních pojmů. Druhým úkolem bylo skládání puzzle se záhadnými hornickými předměty. Třetí úkol provětral hlavičky dětí rébusy. Poslední úkol byl zaměřen na fyziku; byla vytvořena dvě družstva, která soutěžila proti sobě ve slalomu mezi permoníky. A aby to závodníci neměli moc jednoduché, museli běžet s kyblíkem naplněným uhlím.

Děti byly z poutavé exkurze i zábavných úkolů nadšené. Od lektorek ekocentra obdržely dárečky na památku – krásný odznak s permoníkem a diplom s opravdovým uhlím, nechybělo ani opékání buřtíků.

4.4.5 Projekt „Uhelná maturita“

V roce 2019 proběhly celkem **2 cykly** projektu „Uhelná maturita“. Projekt připravilo mostecké ekocentrum za finanční podpory společnosti **Vršanská uhelná a.s.**

Prvního (jarního) cyklu se zúčastnilo **21 studentů** sexty Gymnázia T. G. Masaryka z Litvínova. Druhého (podzimního) cyklu se zúčastnilo **15 studentů** Ekonomického lycea VOŠ, OA, SPgŠ a SZŠ Most.

Cílem projektu je studentům umožnit v průběhu pěti etap blíže poznat hnědé uhlí, jako nerostné bohatství České republiky, způsoby jeho dobývání, užití, chemické a fyzikální vlastnosti, výzkumné projekty související s jeho těžbou, užitím i rekultivací krajiny po ukončení těžby, ale také možnost vyššího studia v oblasti báňské činnosti.

Studenti při svém putování navštívili povrchový lom, Vysokou školu báňskou a Výzkumný ústav pro hnědé uhlí a.s., Teplárnu Komořany, Elektrárnu Počerady a Podkrušnohorské technické muzeum. Své nabyté znalosti studenti prezentovali před odbornou komisí. Všechny týmové prezentace měly velmi dobrou úroveň jak z hlediska věcného obsahu, tak i z hlediska způsobu prezentace. Ač byla ve vzduchu cítit nervozita, všechny týmy nakonec maturitu zvládly.

4.4.6 Semináře pro Chytré hlavy

V rámci programu **Chytré hlavy pro Sever 2019**, který vyhlašuje **Vršanská uhelná a.s.**, proběhlo v Ekologickém centru Most celkem **8 seminářů**, ve kterých se žáci dozvěděli něco o tom, jak se u nás těží uhlí, rekultivuje krajina ovlivněná hornickou činností a také co dýchají.

Co dýcháme?

Dne 7. a 24. 6. se konaly dva semináře na téma ovzduší. Semináře se účastnila **ZŠ Obrnice** v počtu **13 žáků** a další seminář absolvovalo **11 žáků** ze **SPŠ Most**.

Dne 23. 9 se seminářů účastnila **11. ZŠ**, v počtu **24 žáků** a další seminář absolvovalo **15 studentů** z **15. ZŠ v Mostě**.

Studenti se dozvěděli o znečišťování vnějšího i vnitřního ovzduší, jaký rozdíl je mezi emisemi a imisemi, jaké jsou zdroje znečišťování ovzduší, jaký vliv mají znečišťující látky v ovzduší na zdraví člověka a na ekosystémy, o globálních, regionálních a lokálních problémech kvality ovzduší, seznámili se s pojmy inverze a smog i jejich příčinami atd. Žáci si také vyzkoušeli, jak dlouho vydrží bez vzduchu, jak funguje spirometr a jak se měří hluchnost hlukoměrem. Na konci seminářů studenti s lektorkou debatovali, např. o tom, jak se mohou chovat k ovzduší ohleduplněji.

Těžba a rekultivace

Ekocentrum realizovalo ve dnech 5. a 12. 6. dva semináře, které si vybrala **11. ZŠ a VOŠ, OA, SPgŠ a SZŠ Most**. Obou seminářů na téma Těžba a rekultivace **se zúčastnilo 47 žáků**.

Ve dnech 24. a 25. 9. byly realizovány dva semináře, které si v e-shopu vybrala **10. ZŠ**, v počtu **25 žáků** a další seminář absolvovalo **23 žáků** z **18. ZŠ v Mostě**.

Žáci se dozvěděli o využití nerostů v dávné minulosti, v době středověku i v současnosti, seznámili se s podmínkami vzniku uhlí, s vývojem jeho užití pro rozvoj společnosti, základními ustanoveními horního práva, rozdílem mezi hlubinným i povrchovým způsobem těžby uhlí. Formou hry žáci třídili nerosty na vyhrazené a nevyhrazené. Na konci semináře si zahráli na rekultivátory. Některé návrhy byly nápadité, téměř na odborné úrovni, některé naopak plné fantazie a technicky a ekonomicky neproveditelné.

Lektorky se snažily, aby získané informace ze seminářů byly pro žáky přínosné a mohli je využít i v jiných předmětech, jako je např. chemie, přírodopis, dějepis atd.

4.4.7 Víte, jak se stát Ekohrdinou?

Ekologické centrum Most vytvořilo za podpory **Ústeckého kraje** zcela **nový výukový program** s názvem „Jak se stát Ekohrdinou?“. V průběhu měsíce října se uskutečnilo celkem 5 programů pro žáky I. stupně základních škol v Mostě a v Žatci. **Semináře absolvovalo celkem 159 žáků**.

Výukový program má dětem pomoci vytvořit si návyk chovat se ekologicky, a to již od útlého věku. Děti, které se naučí chovat šetrně k přírodě ve škole, svoje nadšení přenáší i do svých rodin a často motivují rodiče k ekologičtějšímu způsobu vedení domácnosti.

Cílem programů bylo a je vzbudit v dětech zájem o čisté životní prostředí a celou planetu Zemi. V průběhu programu je kladen důraz na to, aby si děti samy uvědomily, že i ony, navzdory svému věku, mohou být hrdiny každodenního života, a že praktická ekologie není žádná složitá věda.

Jak programy probíhaly? Šetření energií, vodou, třídění odpadu nebo také odpovědné nakupování a spotřeba – o tom všem se děti dozvěděly během programu. Nově nabyté vědomosti si mohly děti otestovat na konci programu v „ekohrdinských“ pracovních listech.

Po úspěšném absolvování obdržely děti upomínkové předměty v podobě zápisníčků a tužek z recyklovaného papíru a opravdových Průkazů Ekohrdiny s Desaterem Ekohrdiny. Každá třída navíc získala Desatero Ekohrdiny v podobě velké zalaminované vývěsky, aby jej měla stále na očích. Nesměla chybět ani praktická kniha pro pedagogy - 23 způsobů, jak se stát EKOHRDINOU.

4.4.8 Besedy s mosteckými školáky

O tom, že téma ochrany životního prostředí je velmi podstatné se přesvědčili i žáci mosteckých základních škol. Prvním krůčkem k ochraně přírody by mělo být zamyšlení nad svým jednáním a tím i uvědomění, čím a jak může každý z nás pomoci, proto si mostecké ekocentrum pro žáky připravilo besedy na téma „Zelená domácnost“, „Ekospotřebitelství“ a „Odpady a jejich dopady“.

Besed se zúčastnila 18. a 10. ZŠ v Mostě. Celkem 149 žáků z 5. a 6. tříd se přišlo dozvědět něco více o tom, jak by se mohli více zapojit do ochrany prostředí okolo sebe a jak svůj životní styl vylepšit směrem k udržitelnému způsobu života. **Besedy byly finančně podpořeny statutárním městem Most.**

4.4.9 Zaměstnanecký den skupiny UNIPETROL

Dne 28. 9. 2019 proběhl Zaměstnanecký den skupiny UNIPETROL, v Litvínově v rámci Svatomichaelských slavností, na akci nechyběl ani stánek mosteckého ekocentra. Ekocentrum si pro návštěvníky přichystalo celou řadu zábavně-naučných aktivit a soutěží, týkajících se životního prostředí. Nejen děti, ale i dospělí si mohli vyzkoušet, jak jsou na tom se znalostmi z říše zvířat, třídění odpadů, pro nejmenší byla připravena kreativní dílnička. Všichni návštěvníci si užili mnoho zábavy a vstřebávali nové poznatky o životním prostředí.

4.4.10 Odpadové semináře pro teplické školy a školičky

Ekologické centrum Most realizovalo v průběhu října a listopadu sérii **výukových programů na téma odpady pro mateřské a základní školy v Teplicích.** Cílem výukových programů bylo seznámit žáky ve školách, a i ty nejmenší, jak správně zacházet s odpady, jak jim předcházet a jak správně třídit. **Výukové semináře probíhaly za finanční podpory statutárního města Teplice.**

V průběhu října a listopadu proběhlo celkem **51 seminářů na téma odpady** – „O odpadech s nejmenšími“ - program určený pro mateřské školy a „Odpady a jejich dopady“ - program určený pro žáky základních škol. Programů se účastnilo celkem **263 dětí** od těch nejmenších po předškoláky; a celkem **620 žáků** I. i II. stupně základních škol.

U většiny dětí a žáků měly programy kladné ohlasy a většina zúčastněných lektorekám přislíbila, že bude správně třídit odpad, nebude jej odhazovat do přírody a pokusí se přesvědčit rodiče a pedagogy o úklidu odpadků v okolí svých domovů a v okolí škol. Pokud by alespoň polovina těchto dětí a žáků splnila své sliby, můžeme doufat v lepší budoucnost pro životní prostředí, zejména ve městě Teplice a jeho okolí.

4.4.11 Ekosemináře ve Štětí

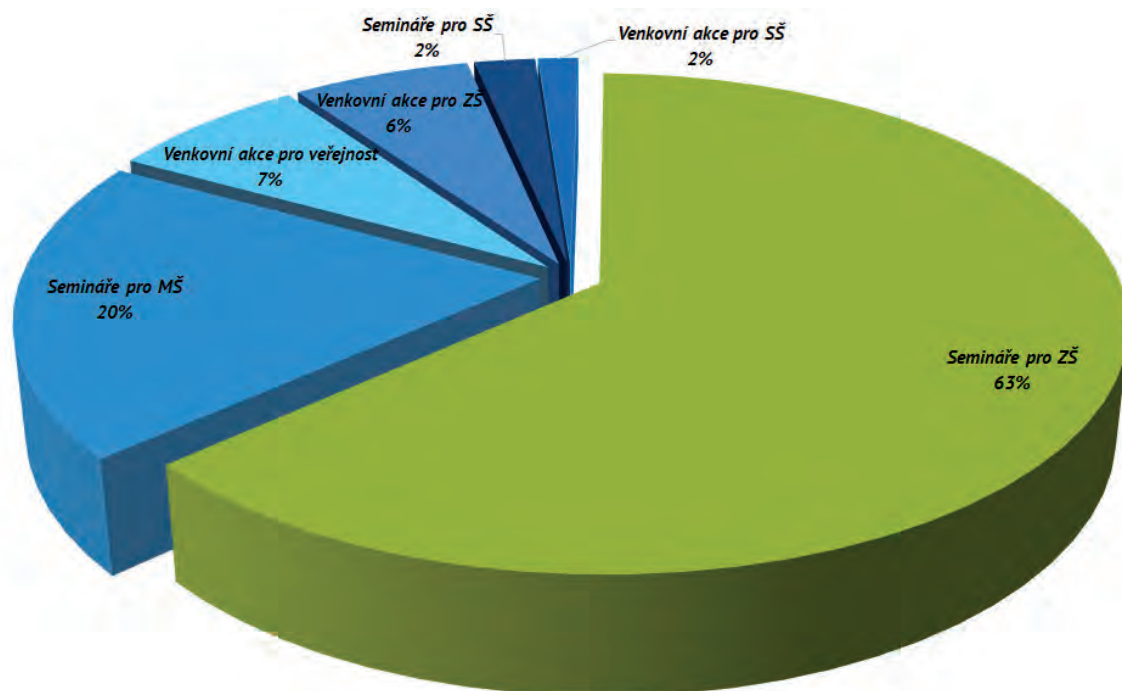
Ekologické centrum zavítalo na začátku října se svými semináři do Štětí, konkrétně na **Základní školu T.G. Masaryka**. Celkem zde proběhlo **7 seminářů**, kterých se zúčastnilo celkem **149 žáků**.

Seminářů „Co dýcháme?“ se zúčastnili žáci 8. a 9. tříd, seminářů „Staň se farmářem“ zase žáci 2. a 3. tříd. Pro čtvrtáky byl připraven seminář „Doprava a životní prostředí“.

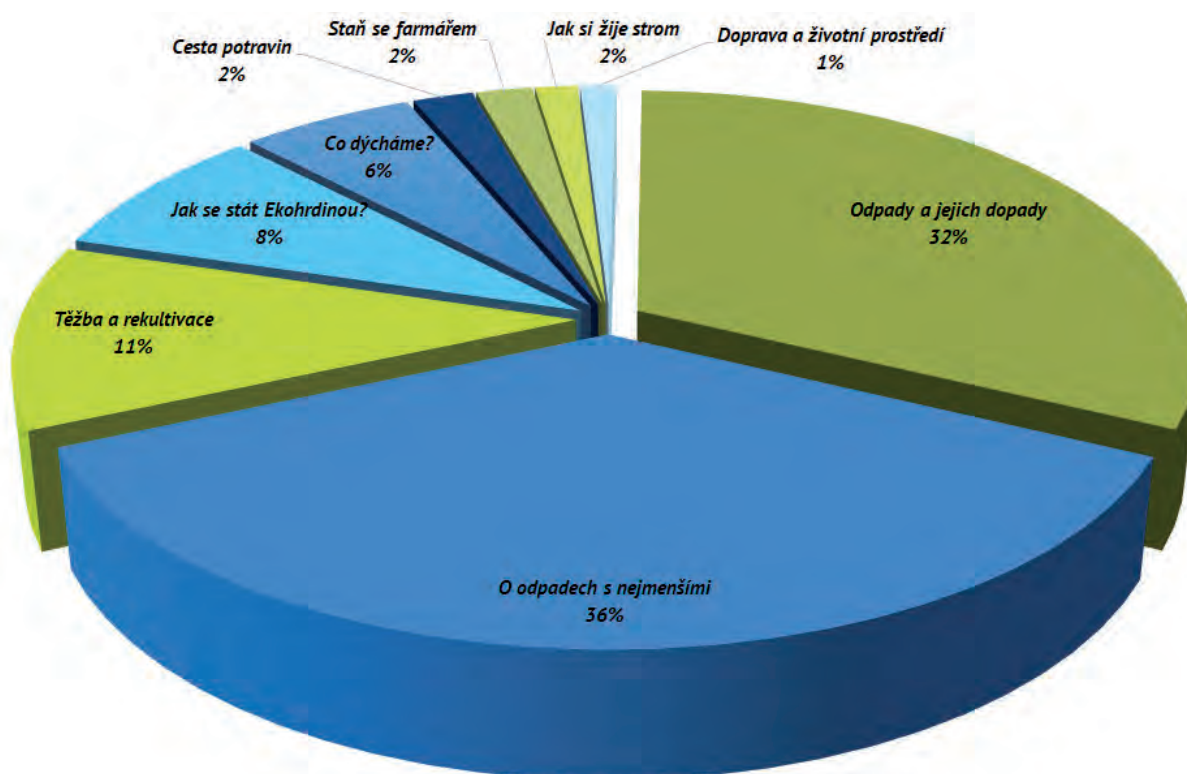

4.5 Grafický přehled akcí realizovaných ekocentrem

Následující graf zobrazuje procentuální přehled realizovaných osvětových akcí v roce 2019.

Následující graf zobrazuje konkrétní osvětové akce v roce 2019.

5.5 Zvyšování úrovně poskytovaných služeb

Ekoporadkyně ECM se zúčastnily v rámci zvyšování své odborné úrovně celkem **10 vzdělávacích akcí** v oblasti životního prostředí (voda, odpady, ovzduší, příroda a krajina) a pedagogického vzdělávání.

ECM motivuje veřejnost k třídění odpadů nejen prostřednictvím ekoporadenské praxe, publikací článků v regionálních médiích a vydáváním osvětových materiálů a publikací, ale také prakticky a to navázáním smluvního vztahu s firmou ASEKOL, na základě kterého je umístěn před ECM sběrný E-box pro zpětný odběr elektrozařízení a použitých baterií.

5.1 Nástroje

■ Zelený telefon

Bezplatná telefonní linka 800 195 342 byla uvedena do provozu 1. října 2000. Na linku lze volat každý všední den od 6:15 do 18:00 h. Zelený telefon slouží především k poskytování aktuálních informací o stavu životního prostředí (jako např. o čistotě ovzduší), dále k příjmu hlášení, poznatků či stížností obyvatel (např. hluk či pachová zátěž apod.), k poradenství v oblasti legislativních záležitostí (např. možnost kácení dřevin apod.) a též k poradenství v oblasti ekospotřebitelství.

■ Osobní konzultace

Kancelář ECM je umístěna v 1. patře budovy Výzkumného ústavu pro hnědé uhlí a.s. na adrese tř. Budovatelů 2830/3, Most. Veřejnosti je kancelář přístupná ve všední dny od 8.00 do 16.00 hod.

■ Elektronická komunikace

E-mail: ecmost@vuhu.cz, dispecink@vuhu.cz

■ Provozování webových a facebookových stránek

www.ecmost.cz; www.facebook.com/EkologickeCentrumMost

■ Publikování článků a tiskových zpráv v regionálních médiích a na webových stránkách ECM.

■ Vydávávání neperiodických a periodických publikací.

5.2 Dotazy

V roce 2019 ECM zodpovědělo celkem 2 346 dotazů. Ze strany občanů se jedná především o informace o aktuálním stavu ovzduší. Pravidelnými volajícími jsou hlavně školská zařízení, která si již zvykla informovat se před zahájením venkovních aktivit s dětmi o aktuální imisní situaci. Dotazují se jak z regionu Mostecká, Chomutovska, Teplicka, ale i z dalších oblastí z Ústeckého kraje.

Z hlediska zájmu veřejnosti o stav ovzduší je patrný i výrazný sezónní charakter, kdy dochází k poklesu dotazů během letních měsíců. Naopak nejvyšší počty dotazů jsou zaznamenávány v zimních obdobích, pro které je charakteristické zhoršení kvality ovzduší vlivem zhoršených rozptylových podmínek.

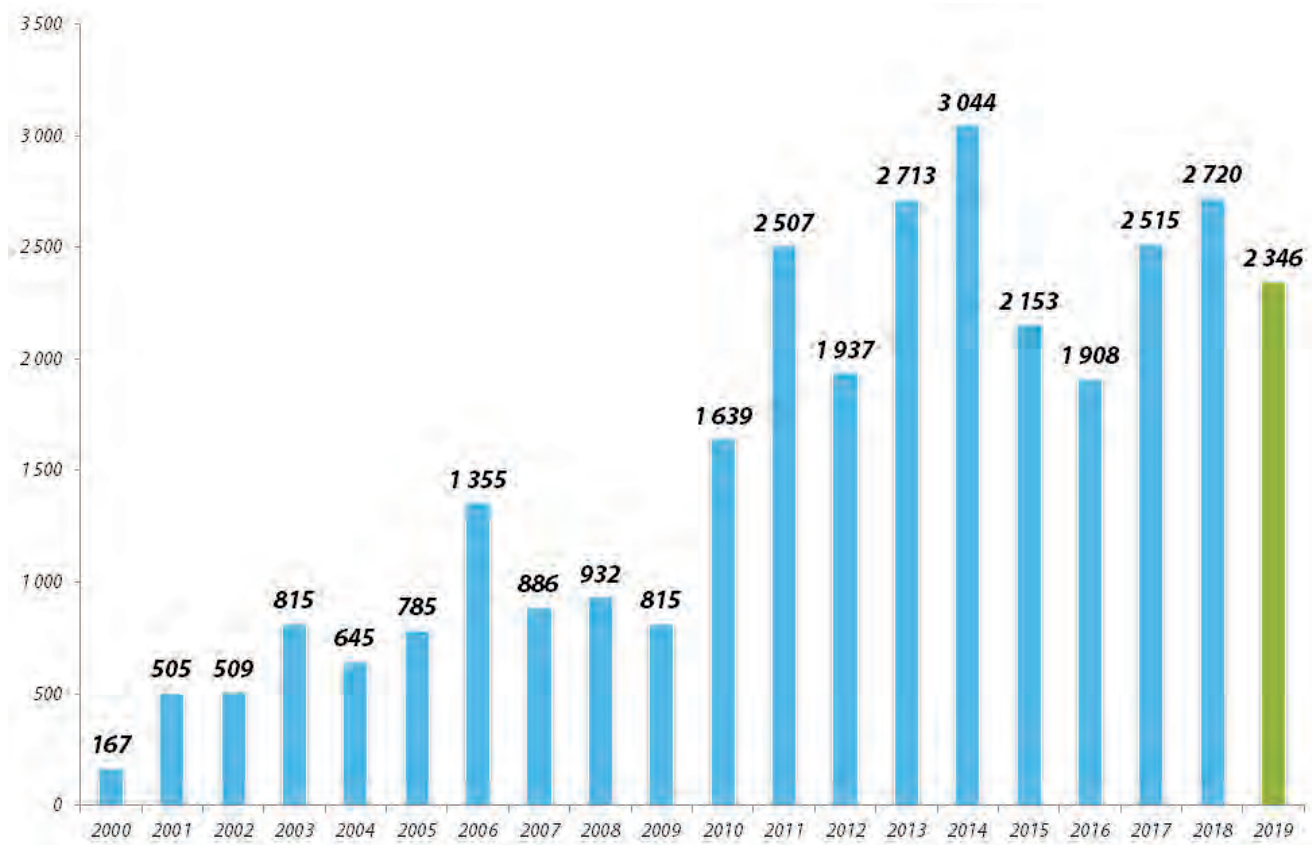
Od založení ECM bylo prostřednictvím bezplatné tzv. Zelené linky zodpovězeno již 30 896 dotazů ze strany veřejnosti.

5.3 Stížnosti

V roce 2019 přijalo ECM **6 stížností**, čtyři se týkaly zápachu, jedna se týkala mrtvých ryb v řece Bílině a další odpadů. Stížnosti byly řešeny ve spolupráci jak s pracovníky dispečinku UNIPETROL RPA, s.r.o., tak i Pověřícím Ohře. Od roku 2000 přijalo a řešilo ECM celkem **356 stížností** (ČR - 315, Sasko - 41), ve většině případů se jednalo o stížnosti na zápach.

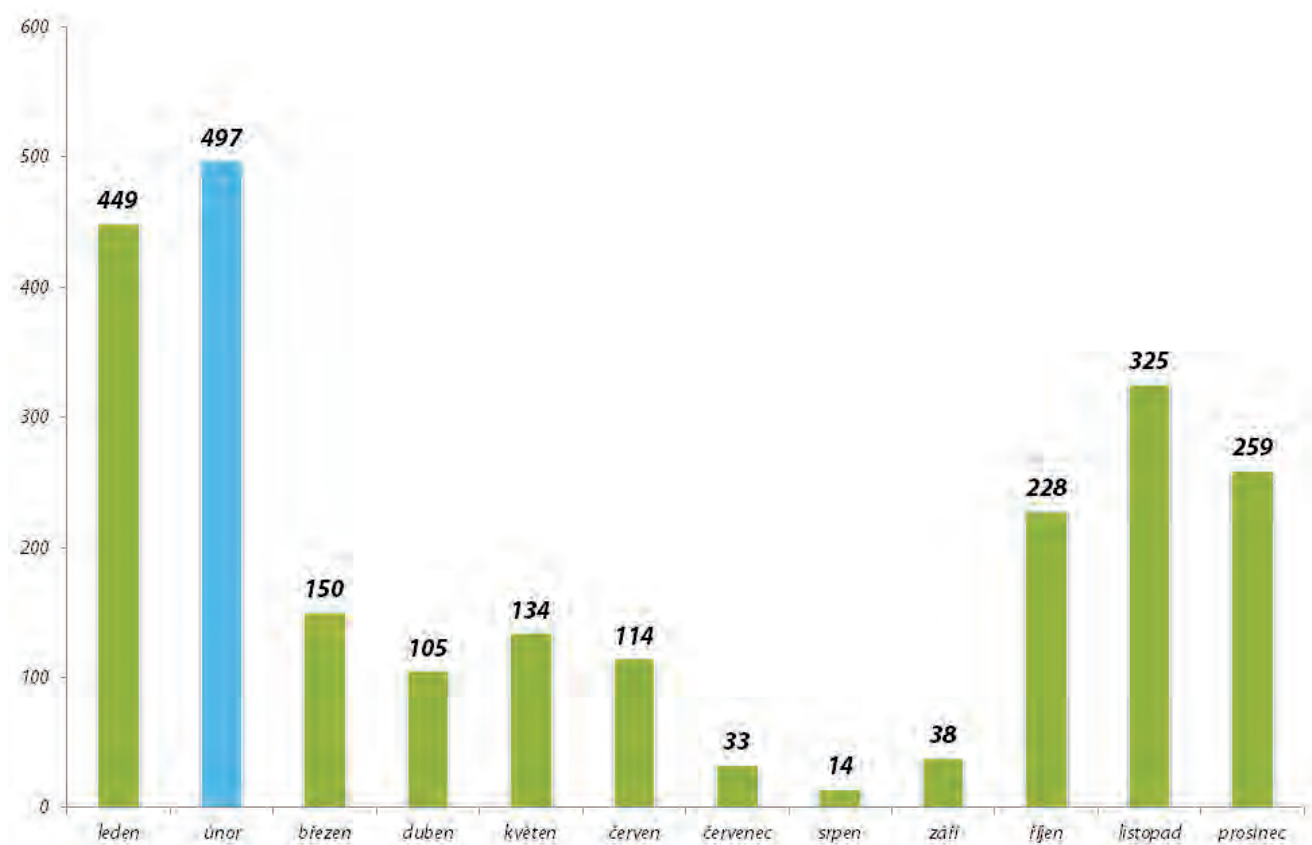
5.4 Webové stránky

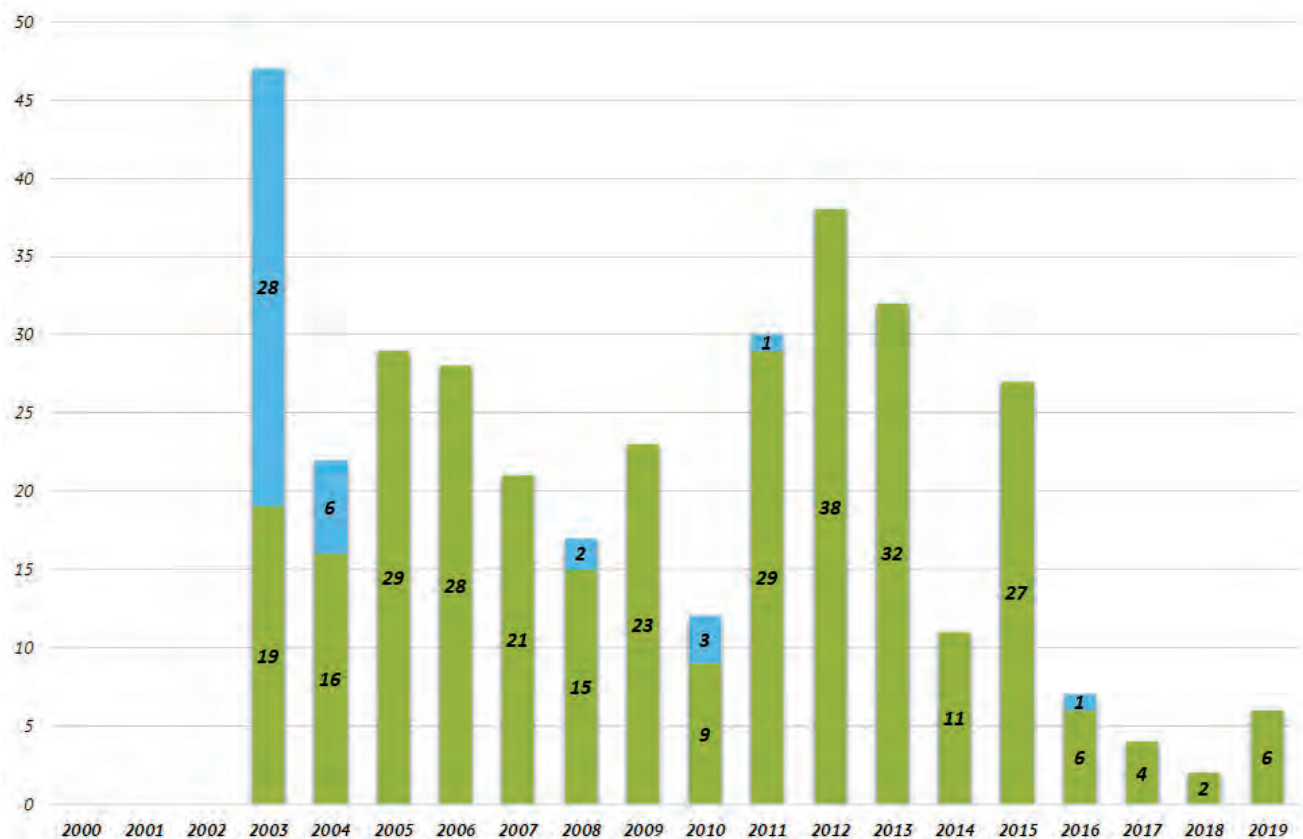
O stavu ovzduší je možné se informovat i na webových stránkách ECM. **Celkový počet přístupů na web ECM v roce 2019 byl 26 459 přístupů.** Z tohoto počtu jsou nejvíce navštěvovány sekce Ovzduší, Kontakt, Články a také zvýšený počet vstupů byl zaznamenán i na německé verzi webových stránek. V sekci Ovzduší a hluk byl veřejností nejvíce sledován Aktuální stav ovzduší, kde je umístěna mapa měřících stanic s grafickými výstupy aktuálních koncentrací znečišťujících látek v ovzduší, největší návštěvnost zaznamenala stanice AIM Most.

▲ Počty dotazů zodpovězených prostřednictvím bezplatné tzv. Zelené linky v průběhu let 2000-2019

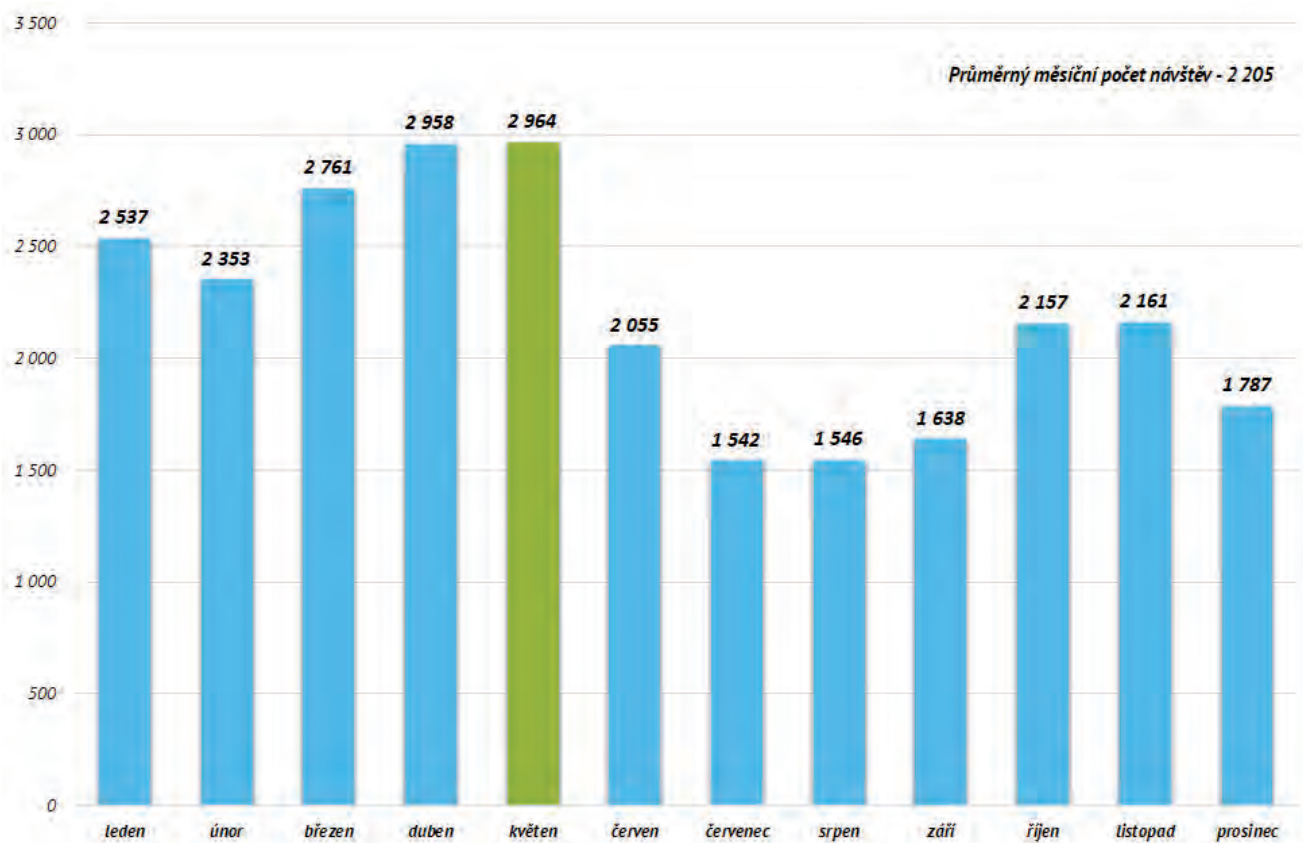
▼ Počty dotazů zodpovězených prostřednictvím bezplatné tzv. Zelené linky v průběhu roku 2019

▲ Počty stížností zaznamenaných v průběhu let 2000-2019

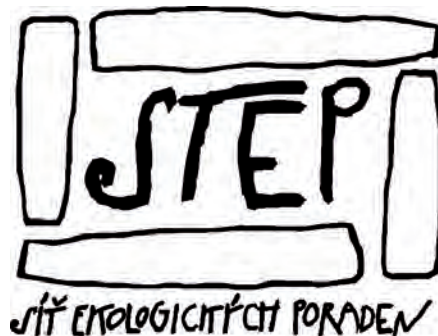
▼ Přehled návštěv webových stránek v průběhu roku 2019

6.1 Síť ekologických poraden České republiky

ECM je od roku 2004 **přidruženým členem Sítě ekologických poraden České republiky (STEP)**. Standardy ekoporadenství jsou rozčleněny do 3 oblastí – požadavky na infrastrukturu (otevírací hodiny pro veřejnost, vybavení kanceláře, vyhrazená telefonní linka atd.), procesy (formy kontaktu, aktualizace webových stránek, registrace poskytnutých konzultací a jejich počet atd.), lidské zdroje (kvalifikace poradce, další vzdělávání poradce, publikační činnost atd.) Požadavky v dotčených oblastech ECM splňuje.

Minimálním standardem v oblasti environmentálního poradenství je mimo jiné i počet poskytnutých konzultací/dotazů - alespoň 300 evidovaných konzultací ročně. **Tento ukazatel ECM za rok 2019 téměř 8x překročilo.**

6.2 Klub ekologické výchovy

Klub ekologické výchovy – KEV - je občanským sdružením, které soustřeďuje jednotlivé pedagogické pracovníky a zájemce o ekologické vzdělávání a výchovu (individuální členství) i školy a další instituce a organizace (kolektivní členství) zajímající se o ekologické (environmentální) vzdělávání a výchovu.

Ekologické centrum Most je přidruženým členem od roku 2015.

Ekocentrum se pravidelně zúčastňuje akcí pořádaných KEV, většinou se jedná o krajská setkání koordinátorů ekologické výchovy.

6.3 Český svaz ochránců přírody

Český svaz ochránců přírody (ČSOP) je zapsaný spolek, jehož členy spojuje aktivní zájem o ochranu přírody a krajiny. Jeho posláním je ochrana a obnova přírodního dědictví, ekologická výchova a podpora trvale udržitelného života. V současné době má cca 7 000 členů. Spolek funguje více než 35 let.

Ekologické centrum Most pro Krušnohoří je přidruženým členem od roku 2018.

6.4 Euroregion Krušnohoří/Erzgebirge

Problematika ochrany životního prostředí je náplní práce ECM v Komisi pro životní prostředí a regionální plán. V rámci komise se mimo jiné ECM zabývá posuzováním přeshraničních projektů podávaných v rámci Fondu malých projektů.

7

Hospodaření

v roce 2019

NÁKLADY	PLÁN NA R. 2019	SKUTEČNOST V R. 2019
	v tis. Kč	
Materiál	25,00	18,84
Cestovné	14,00	5,06
Ostatní služby (telefony, internet, ex. kooperace)	400,00	373,25
Mzdové náklady	1 020,00	985,25
SZP	350,00	340,10
Rezervy a opravné položky	15,00	5,13
Ostatní provozní náklady	11,00	23,36
PRVOTNÍ NÁKLADY CELKEM	1 835,00	1 750,99
Správní režie	660,00	590,00
Reprografie	35,00	14,25
Autodoprava	6,00	20,12
Ostatní služby (vnitropodnikové náklady)	11,00	2,57
DRUHOTNÉ NÁKLADY CELKEM	712,00	626,94
NÁKLADY CELKEM	2 547,00	2 377,93
ZISK/ZTRÁTA	69,56	92,39

Komentář k hospodaření v roce 2019:

Výnosy za rok 2019 dosáhly celkové výše 2 470,32 tis. Kč. Pravidelné příjmy z dvoustranných smluv představovaly v roce 2019 celkem 1 582,84 tis. Kč. Na podpoře činnosti Ekologického centra Most pro Krušnohoří se podílí čtyři podnikatelské subjekty podnikajících v regionu a tři města v působnosti ekocentra. V roce 2019 se podařilo smluvně zajistit podporu dalšího města, a to Statutárního města Teplice.

Kromě výnosů z dlouhodobých smluv se podařilo rozpočet v roce 2019 navýšit o příjmy v celkové výši 934,91 tis. Kč. Náklady dosáhly v roce 2019 celkové výše 2 377,93 tis. Kč. V nákladových položkách tvořily největší část osobní náklady zaměstnanců ekocentra.

Díky nemalému úsilí se podařilo navýšit očekávaný zisk ještě o 22,83 tis. Kč.

VÝNOSY	PLÁN NA R. 2019	SKUTEČNOST V R. 2019
	v tis. Kč	
UNIPETROL RPA, s.r.o.	660,00	660,00
UNIPETROL RPA, s.r.o.	20,00	20,00
Severní energetická a.s.	180,00	180,00
Vršanská uhelná a.s.	180,00	180,00
Severočeské doly a.s.	300,00	300,00
Město Litvínov	84,30	84,30
Statutární město Most	82,64	82,64
Město Krupka	14,00	14,00
Statutární město Teplice		14,46
VÝNOSY Z DLOUHODOBÝCH SMLUV	1 520,94	1 535,40
UNIPETROL RPA, s.r.o. - Aktualizace IVP „Cesta za tajemstvím ropy“	490,00	490,00
UNIPETROL RPA, s.r.o. - Zaměstnanecký den Pardubice	60,00	
UNIPETROL RPA, s.r.o. - Zaměstnanecký den Neratovice	45,00	
UNIPETROL RPA, s.r.o. - Zaměstnanecký den Litvínov	37,00	33,00
UNIPETROL RPA, s.r.o. - Výsadby ryb	10,00	10,00
Vršanská uhelná a.s. - Soubor osvětových akcí	233,00	233,00
Statutární město Most - Realizace seminářů pro MŠ	16,53	16,53
Statutární město Most - Realizace besed pro ZŠ	24,49	24,49
Ústecký kraj - Žádost o dotaci z Fondu Ústeckého kraje	93,50	
Ústecký kraj - Žádost o dotaci z programu EVVO	50,00	17,47
Město Osek - Dotační příspěvek na výuku na ZŠ	28,50	28,50
Statutární město Teplice - Realizace seminářů MŠ, ZŠ		47,43
HSRM - Příspěvek na tvorbu osvětového materiálu	7,60	7,60
ZŠ T.G.Masaryka Štětí - Realizace seminářů pro ZŠ		23,14
15. ZŠ - Realizace semináře z nabídky ekocentra		0,74
11. ZŠ - Realizace semináře z nabídky ekocentra		0,95
ZŠ Hrob - Realizace semináře z nabídky ekocentra		0,83
MŠ Dvořáka - Realizace semináře z nabídky ekocentra		0,93
VÝNOSY Z JEDNORÁZOVÝCH ZAKÁZEK	1 095,62	934,91
VÝNOSY CELKEM	2 616,56	2 470,32

Činnost Ekologického centra Most pro Krušnohoří byla možná díky finanční a informační podpoře společností a měst:

- UNIPETROL RPA, s.r.o.
- Severočeské doly a.s.
- Vršanská uhelná a.s.
- Severní energetická a.s.
- Statutární město Most
- Město Litvínov
- Město Krupka
- Statutární město Teplice
- Povodí Ohře, státní podnik
- Český hydrometeorologický ústav
- Zdravotní ústav se sídlem v Ústí nad Labem